

Diploma Numaram: 1

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), ilk mezunlarını bundan 41 yıl önce 2 Aralık 1968 tarihinde verdi. İnşaat Mühendisleri Odası'nın "Meslekte 40 Yıl"ını bitiren meslektaşlarımız listesine Karadeniz Teknik Üniversitesi mezunları da ilk kez 2008 yılında katılmaya başladı. KTÜ'nün ilk öğrencileri ve mezunlarından birisi, hatta ilk mezunu olarak geçmiş bir anımsamak ve anımsatmak istiyorum. Diploma numaram 1, üniversiteye kayıt numaram ise 50. Değerli arkadaşım ve meslektaşım Prof. Dr. Ali Osman Çakıroğlu'nun ise diploma numarası 2, öğrenci kayıt numarası 1. Ali Osman 1-1 yapmak için biraz direndi ama yapamadı. Ali Osman halen KTÜ'de görevini sürdürmektedir.

KTÜ'nün ilk öğrencisi, ilk mezunu, doktora yapan ve öğretim üyesi (doçent) olan ilk talebesi durumum çok onurlu ve güzel bir duygu.

KTÜ, Trabzon Milletvekili Mustafa Reşit Tarakçıoğlu ve 28 arkadaşının teklif ettiği yasanın, TBMM'de 20 Mayıs 1955 tarihinde kabul edilmesiyle kuruldu.

KTÜ, İstanbul ve Ankara illeri dışında kurulan ilk üniversitedir. Diğer bir deyişle, ilk "taşra" üniversitesidir.

Üniversitenin kuruluşundan yaklaşık sekiz yıl sonra, 19 Eylül 1963 tarihinde, 336 sayılı kanunla rektörlük ve fakülte kadroları verildi. Bunun ardından Temel Bilimler, İnşaat-Mimarlık, Makine-Elektrik ve Orman Fakülteleri kuruldu. Üniversitede eğitim-öğretime 2 Aralık 1963 tarihinde Trabzon'un Esentepe Mahallesi'ndeki (Arafilboyu /Maşatlık) Atatürk İlk Okulu'nun binası'nda başlandı. İlk öğrenciler, İnşaat ve Mimarlık Fakültesi'ne kayıt yapan 90 talebeydi. İnşaat ve Mimarlık Bölümü öğrencilerinin ders birlikteliği iki yıl sürüyor ve sonra üçüncü sınıfta öğrenciler kendi bölümlerine gidiyordu. Yalnız bu ilk öğrencilerin önemli bir özelliği vardı, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yapılan bir sınav sonucu Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne gelmişlerdi ve çoğu o tarihte İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin değişik bölümlerinde ya kayıtlı ya da okuyordu. Örneğin ben, ODTÜ Fizik Bölümü ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanmış ama Siyasal Bilgiler Fakül-

Sıra No	Diploma Numarası	Diploma Tarihi ve adresi	Fakülte No.	Adı ve Soyadı	Kime verildiği	Tarih, İmza	Fotograf	İmza
1	21-2	30.11.1968 Oda	1	Ali Osman Çakıroğlu	1348 Yılı	12 Eylül 1968 Ali Osman Çakıroğlu		
2	21-6	30.11.1968 Oda	4	Öztemir Hekim	Enstitü	7.7.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
3	21-52	30.11.1968 Oda	6	Mahmud Sancar	P.T.T.	31.7.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
4	21-35	30.11.1968 Oda	10	Seyit Ali Kaptan	Enstitü	7.9.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
5	21-56	30.11.1968 Oda	11	Üzzer Ağdalı	Enstitü	14.10.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
6	21-37	30.11.1968 Oda	19	Süleyman Gökmen				
7	21-17	30.11.1968 Oda	24	Fahri Gökçüoğlu	P.T.T.	12.11.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
8	21-57	30.11.1968 Oda	31	Mahmud Beşiryan	Vakıflık Çalış	22.9.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
9	21-53	30.11.1968 Oda	46	Komer Çarçılık	Enstitü	1.4.1968 Ali Osman Çakıroğlu		
10	21-1	30.11.1968 Oda	50	Yusuf Hatay Önen				

Resim 1 - Karadeniz Teknik Üniversitesi
İlk diploma defteri

Resim 2 - KTÜ ilk açılış töreni. Esentepe Mahallesi'ndeki ilkokul binası ve törene katılanlar (2 Aralık 1963)

tesinde okurken KTÜ'ye gelmiştim. Sınıflar arttıkça yeni yerlere gereksinme duyulmuş ve yine Maşatlık'ta ilkokul binasının yanına inşa edilen ortaokul binası da üniversite kullanımına dahil edilmişti. Bu binaların bazı katları, o zamanlar üniversiteye ders vermek için Trabzon dışından gelen öğretim üyeleri ve kadrolu asistanların konaklama yeri olarak da kullanılmaktaydı (Bu arada, KTÜ'nün kurucu rektörleri ve ilk ders veren öğretim üyeleri olan Nazım Terzioğlu, Berki Yurtsever ile ilk dekanımız Halis Duman'a, sonraki yıllarda rektörlük yapan eski bakanlardan Ahmet Özel Hocalarımızı özveri ve emeklerinden dolayı saygıyla anıyorum. İlk öğrencilerle, bir ağabey, kardeş gibi ilgilenen ve ilk günden bu yana KTÜ'de

önce asistanlık daha sonraları öğretim üyeliği yapan Erdem Aksoy, Özgönül Aksoy, Yavuz Gündüzalp, Ergün Bayer, Mehmet Bilgin, Necip Yaman, Akın Önalp, Naci Duman, Aydın Dumanoğlu, Ragıp Erdöl, Türkay Tüdeş hocalarımızı da unutmamak gerekir. Topografya hocamız Erdoğan Özbenli'yi unutmak hiç olası değil).

Bir anekdotumu paylaşmak istiyorum. Üniversiteye kayıt yaptırmak için Trabzon'a gelen arkadaşlarımızdan, Gaziantep'li Mehmet Sait Bulut, otobüsten indikten sonra üniversitenin nerede olduğunu sormuş. Fakat kimse üniversitenin yerini bilmiyormuş. Mehmet Sait Bulut, akıl yürüterek "Üniversite binası büyük bir bina olmalı" demiş kendi kendine. Büyük bir bina aramaya başlamış ve kocaman üniversite binasını bulmuş aklınca. Trabzon Limanı'na inmiş ve limandaki en büyük binanın önüne gelip, üniversiteyi buldum diye sevinirken, kafasını kaldırıp Toprak Mahsulleri Ofisi yazısını okumuş ve siloların önünde baka kalmış.

İlk öğrencilerin konaklamaları için Çömlekçi'deki Temel Araz Oteli yurt binası olarak kiralanılmış ve dört yıl burası yurt olarak hizmet vermiş. Bu yurttaki soba başı sohbetleri ve içten arkadaşlık ilişkileri yaşantımızın temel anıları arasında yer almaktadır hala. Bu yurdun yanındaki Bakkal Hüseyin Ağa'nın hazırladığı çeyrek ekmeğe, Sana yağı ve helva karışımını da unutmak olası değil elbet. Her gün Çömlekçi'deki bu yurttan Maşatlık'taki ilkokul ve ortaokul binasına ders için gitmenin yolu yaklaşık 200 basamak merdiveni tırmanmak ve inmekten geçirdi.

"Uçan profesörlük" sözü ilk kez bizim zamanımızda ve bizim tarafımızdan "üniversite eğitim ve öğretim terimleri sözlüğüne" eklendi. İstanbul Teknik Üniversitesi'nin KTÜ üzerinde emeği çoktur. Bize ders vermek için İstanbul ve Ankara'dan gelen, o zamanlar en az dört saat süren uçak yolculuğunu ve daha bir çok zahmeti göze alan değerli hocalarımızı; Cemil Ilgaz, Ali Fuat Berkman Faruk Ilgaz, Enver Çetmeli, Vural Cinemre, Günay Özmen, Fikret Keskinel, Halit Demir, Kemal Özden, Rifat Yarar, İlhan Kayan, Bekir Postacıoğlu, Sacit Tameroğlu ve Nahit Kumbasar'ı saygıyla anıyorum.

2 Aralık 1963 günü, Kalkınma Mahallesi'nde büyük bir temel atma töreni düzenlendi. Anımsadığım kadarıyla bu yerleşke o zaman 774000 metre kare alanlı. Bir fındıklıktı. Yerleşkenin şimdiki alanı ise, Sahil Tesisleri ve diğer alanların kazanımıyla bu alanın kat be kat üzerindedir.

1966 yılında, Üniversite bugünkü merkez yerleşkesine taşındı. O yıl merkez yerleşkede sadece, inşaatı henüz tamamlanmayan bir öğrenci yurdu ve Temel Bilimler Fakültesi vardı. Lojman inşaatları, fakülte binaları ile diğer binaların inşaatı hızla sürüyordu. Daha sonraki yıllarda KTÜ'ye Yer Bilimleri ve Tıp Fakültesi kadroları verildi.

Bir ara KTÜ'ye öğretim üyesi temini güçleşti. Öğretim üyeleri ve yardımcıları ile "uçan profesörlerin" durumlarının iyileştirilmesi ve Trabzon'a öğretim üyelerinin çekilebilmesi için, Ankara'ya gidilerek o zamanın Başbakanı Süleyman Demirel ile görüşmeye karar verildi. İki otobüsle Ankara'ya gidildi. Sayın Süleyman Demirel, Trabzon Milletvekili İhsan Birincioğlu'na talimat vererek Başbakanlık civarında sabahın çok erken saatinde bizi bir kahvede ağırlattı. Bizlere çay ve simit ikram edildi. Aynı

gün Süleyman Demirel, bizlerle Başbakanlık makamında görüştü ve iyileştirme için gerekli yasal düzenleme talimatı verdi. Gerekli yasa çıktı ve ne rastlantı ki, daha sonra benim gibi üniversitede akademik kadroya katılanlar da bu iyileştirmeden yararlandı. Bu durum yeni kurulacak taşra üniversitelerine öğretim üyesi temini için bir örnek oldu.

2 Aralık 1963 günü KTÜ'de başlayan serüven, bazılarımız için 2 Aralık 1968 günü bitti. Bir kısmımız ise -sayıca az olsa da- KTÜ'de asistan, doktor asistan, doçent ve profesör olarak hizmete devam etti. Hatta dekanlık ve rektör olarak seçilenlerimiz de oldu. KTÜ mezunları arasında iyi müteahhitler, işadamları, üst düzey bürokratlar, teknokratlar, mühendisler, mimarlar, politikacılar, milletvekilleri, bakanlar, bilim insanları, üniversite yöneticileri, rektörler ve dekanlar çıktı.

İlk öğrenciler ve mezunlar olarak, 2008 yılının Temmuz ayında KTÜ'ye bir gezi düzenledik. Çoğumuzun 40 yıldır görmediği üniversitemizin gelişimi bizleri duygulandırdı. Bu arada 45 yıldan beri görüşmeyen arkadaşların da görüşmelerine olanak sağlandı.

2 Aralık 1963 günü bir ilkokulda eğitime başlayan KTÜ bugün, 14 fakülte, 1 konservatuar, 3 yüksekokul, 7 meslek yüksekokulu, 3 enstitü, 1.800 kişilik akademik kadrosu ve yaklaşık 40.000 öğrencisi ile ülkemizin sayılı eğitim kurumlarından birisi oldu. KTÜ'nün bu duruma gelmesine yardımcı olan herkese teşekkürler. Bizlerin de bir katkısı olabilirdi de ne mutlu bizlere.

Kaynakça:

[1] Kuruluşu ve İlkleri, KTÜ Yayınları, 2007.

[2] www.ktu.edu.tr

Resim 3 - KTÜ ilk mezuniyet töreni

Resim 4 - KTÜ ilk mezunları 40 yıl sonra bir arada